

[Foss.]

mill. kr., eller om det er meningen at fordele lånene over de tre finansår, der er nævnt i § 1.

Som det fremgår af mindretallets udtalelse i betænkningen, vil vi ikke være med til at yde direkte lån af skatteydernes penge. Det er et standpunkt, som burde kunne vinde tilslutning fra alle liberale partier her i salen. Det radikale parti vil jo på den ene side kalde sig liberalt, på den anden side nødtigt svigte sine socialdemokratiske venner, og partiet har øjensynlig følt sig trykket ved fortsat at skulle støtte socialdemokraternes udlånsvirksomhed. Det ærede medlem hr. A. C. Normann anmodede, som det allerede er nævnt, for nylig den højtærede finansminister om at undersøge statens udlån. Ministeren lovede at nedsætte et ministerielt udvalg, og det ærede medlem hr. A. C. Normann erklærede sig tilfreds med dette storsindede tilsagn. Vi andre synes nok, det er lidt underligt, at det netop skal være disse folk, der skal undersøge problemet; det minder om at sætte katten til at passe på musene; men det ser de radikale øjensynligt anderledes på. Fra radikal side vil man ikke standse udlånene til enkelte erhverv, men vil have en samlet afviklingsplan. Det lyder jo meget kønt, men er der grund til at vente med at standse udlånene til bygning af småskibe, fordi statens byggelån nødvendigvis kræver en længere afviklingsperiode?

Det er mig bekendt, at man inden for småskibsfarten i nogen tid har arbejdet med planer om at oprette et privat kreditinstitut til finansiering af en videre udbygning af småskibsflåden. Der er, efter hvad der er meddelt mig, fra privat side givet tilsagn om adskillige millioner kroner til dannelse af en grundkapital, ligesom to større banker har erklæret sig villige til at administrere og forvalte den planlagte lånevirksomhed. Men det er klart, at så længe staten yder billige lån til samme formål, er der ingen grund til at starte et privat kreditinstitut. Det forslag, vi har stillet om en garantiordning fra statens side, ville derimod være en ikke ubetydelig støtte for et privat kreditinstitut.

Der er imidlertid andre spørgsmål, der trænger sig på, og hvis løsning vil betyde en hel del for småskibsfarten. Her tænker

jeg på de problemer, der for tiden behandles i udvalget vedrørende lovforslaget om danske skibes bemanning og om sønæringsbeviser. Det drejer sig her bl. a. om sætteskipperes adgang til at føre lige så store skibe, som det er tilladt i de andre nordiske lande. Hvis de problemer, der foreligger i det nævnte lovforslag om bemanning og sønæring, blev afgjort lige så hurtigt som nærværende lovforslag, ville det være en virkelig hjælp til småskibsfarten som helhed, ikke bare — som efter dette lovforslag — til nogle enkelte skipper, der kan få part i statens milde gaver.

Det er altså vor mening, at der er andre og bedre muligheder for at hjælpe småskibsfarten end det lovforslag om statslån, der her foreligger, og jeg må derfor anbefale at stemme imod lovforslaget.

A. C. Normann: Jeg har faktisk den fornemmelse, at det nu efter fire principielle diskussioner om disse statslån for medlemmerne står så nogenlunde klart belyst, hvilke synspunkter, hvilke ideer det ærede medlem hr. Foss og jeg, henholdsvis vore to partier, har vedrørende det principielle indhold af det lovforslag, vi her diskuterer, og alle de andre forskellige låneordninger, og at det derfor ikke er nogen nytte til — så meget mindre som dette er en andenbehandling — at fortsætte en principiel debat derom. Jeg skal nøjes med at henviser det ærede medlem hr. Foss til at diskutere disse principper med sin partifælle, det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen, i tilknytning til den tale, det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen holdt ved en tidligere behandling af den ordning, der her er til forhandling, og hvori han meget varmt gik ind for en fortsættelse af låneordningen for småskibsfarten.

I øvrigt synes jeg, at den stedfundne udvalgsbehandling har bragt den klaring af situationen omkring statslånene til den kapitalsvage del af erhvervslivet, at vi omsider fik lidt mere konkret at vide om, hvad de konservative mente med partiets tilsagn om gerne at ville hjælpe disse erhverv, i dette tilfælde småskibsfarten. Ganske vist havde partiet tidligere fremsat et forslag om garanti for lån til håndværket og den mindre industri, men det var for mig hidtil uklart, hvad man ønskede her, om man tænkte sig